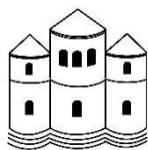

SADRŽAJ

DOKUMENTI.....	3
Poruka Svetoga Oca Franje za 55. Svjetski dan mira (1. siječnja 2022.): Međugeneracijski dijalog, obrazovanje i rad: sredstva za izgradnju trajnoga mira	3
Poruka Svetoga Oca Franje za XXX. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2022.): »Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan« (Lk 6, 36). Ostati na putu milosrđa s onima koji pate.....	8
Poruka pape Franje za 56. Svjetski dan društvenih komunikacija (29. svibnja 2022.): <i>Slušati uhom srca</i>	11
Poruka u povodu Dana posvećenog života.....	15
Poruka Vijeća HBK za život i obitelj uz Dan života 2022.: Osobe s invaliditetom – dar, blagoslov i obogaćenje za obitelj, Crkvu i društvo	17
Poruka biskupa Ivica Petanjka za Svjetski dan bolesnika 2022.....	20
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	22
Raspored krizmi 2022.	22
Tečajevi pripreve za brak	22
Godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića (5. ožujka 2022.)	23
Obljetnica ređenja biskupa ordinarija Ivica (22. ožujka) i biskupa u miru Valtera (15. ožujka) te njegov dijamantni svećenički jubilej.....	23
Milostinja IV. Korizmene nedjelje i mise »za duše« (27. ožujka 2022.)	24
Sv. misa za pokojne biskupe, svećenike i redovnike (28. ožujka 2022.)	24
Preduskrсни plenarni svećenički sastanak (Krk, 6. travnja 2022.)	24
Otpuštanje cenzure zbog pobačaja.....	25
Prve subote.....	26
IZ UREDA ZA OBITELJ	26
Obavijesti	26
IZ KATEHETSKOG UREDA	26
Korizmeni susret za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelj(ic)e (Krk, 12. ožujka 2022.)	26
IZ POVJERENSTVA ZA REDOVNICE	27
Korizmena duhovna obnova (Krk, 16. ožujka 2022.)	27

IZ CARITASA BISKUPIJE KRK.....	27
Sjednica Upravnog vijeća Caritasa Biskupije Krk	27
Korizmena akcija »Zajedno možemo više«.....	27
Projekt »Prijatelji s mora«.....	28
Otkazani događaji.....	28
➤ Izvještaji.....	28
Akcija »Plamen za dvostruko dobro«	28
Adventska akcija »Zajedno možemo više«	28
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	29
Kronika krčkog biskupa	29
➤ Izvještaji.....	30
Biskup Petanjak krstio osmo dijete u obitelji Matić (Mali Lošinj, 16. siječnja 2022.)... 30	
Obilježen Dan posvećenog života (Krk, 5. veljače 2022.).....	31
S. M. Zrinka Roglić nova opatica benediktinskog samostana u Rabu	32

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18,
HR-51500 KRK ; tel. 051/221-018; fax. 051/221-483;
e-mail: ordinarijat@biskupijakrk.hr

Uredila: Irena Žužić

Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, generalni vikar

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 55. SVJETSKI DAN MIRA

– 1. siječnja 2022. –

**Međugeneracijski dijalog, obrazovanje i rad:
sredstva za izgradnju trajnoga mira****1. »Kako su ljupke po gorama noge glasonoše radosti koji oglašava mir« (Iz 52, 7).**

Riječi proroka Izaije izražavaju utjehu, uzdah olakšanja prognanog naroda koji je zbog pretrpljenog nasilja i zlostavljanja bio na izmaku snaga i prepušten na milost i nemilost poniženju i smrti. Prorok Baruh se pitao u vezi tog naroda: »Zašto, o Izraele, zašto si u zemlji neprijateljâ i zašto stariš u tuđini, onečišćujuć' se mrtvacima, ubrojen među one koji su u podzemlju?« (3, 10-11). Za te ljude, dolazak *glasnika mira* značio je nadu u novo rođenje iz ruševina povijesti, početak svijetle budućnosti.

I danas je *put mira*, koji je sveti Pavao VI. nazvao novim imenom: *cjeloviti razvoj* [1], nažalost daleko od stvarnoga života mnogih muškaraca i žena, a time i ljudske obitelji koja je već posvema međusobno povezana. Unatoč mnogim naporima usmjerenim na konstruktivan dijalog među narodima, zaglušujuća buka ratova i sukobâ sve je jača, dok se pandemijske bolesti šire, učinci klimatskih promjena i srozavanja okoliša se pogoršavaju, drama gladi i žeđi sve je veća, a ekonomski sustav koji se temelji više na individualizmu nego na dijeljenju utemeljenom na solidarnosti i dalje prevladava. Kao u danima drevnih proroka, tako i u naše vrijeme *vapaj siromašnih i vapaj Zemlje* [2] ne prestaje se uzdizati, vapeći za pravdom i mirom.

U svakom je dobu mir ujedno i dar odozgo i plod zajedničkog predanog rada i truda. Možemo, naime, govoriti o "arhitekturi" mira, kojoj doprinose razne društvene institucije, a postoji i "umijeće" mira koje uključuje svakoga od nas ponaosob [3]. Svi mogu dati svoj doprinos izgradnji mirnijeg svijeta, počevši od vlastitoga srca i odnosâ u obitelji, u društvu i s okolinom, pa sve do odnosa među ljudima i državama.

Želim ovdje predložiti *tri puta* za izgradnju trajnoga mira. Prvi je *međugeneracijski dijalog* kao temelj ostvarivanja zajedničkih planova. Drugi je *obrazovanje* kao temelj slobode, odgovornosti i razvoja. Na trećemu mjestu, konačno, je *rad* kao sredstvo za puno ostvarenje ljudskog dostojanstva. Riječ je o tri nezaobilazna elementa za stvaranje »socijalnog pakta« [4] bez kojega svaki mirovni projekt počiva na klimavim nogama.

2. Međugeneracijski dijalog kao sredstvo za izgradnju mira

U svijetu koji je još uvijek zahvaćen pandemijom, koja je prouzročila premnoge probleme, »neki pokušavaju pobjeći od stvarnosti sklanjajući se u svoj mali svijet, a drugi na nju reaguju uništavalačkim nasiljem. Ipak, između sebične ravnodušnosti i nasilnoga prosvjeda uvijek postoji još jedna moguća opcija, a to je dijalog. Međugeneracijski dijalog«. [5]

Svaki iskreni dijalog, uz korektnu i pozitivnu razmjenu gledišta, uvijek zahtijeva osnovno povjerenje među sugovornicima. Moramo naučiti kako povratiti to međusobno povjerenje! Trenutna zdravstvena kriza pojačala je kod svijeta osjećaj usamljenosti i okrenutost prema samima sebi. Usamljenosti koje doživljavaju starije osobe kod mladih su praćene osjećajem bespomoćnosti i nedostatkom zajedničke ideje o budućnosti. Ova je kriza zasigurno bolna, ali je također pomogla izvući iz ljudi ono najbolje. Naime, upravo tijekom pandemije vidjeli smo, i to u cijelome svijetu, velika svjedočanstva suosjećanja, dijeljenja i solidarnosti.

Voditi dijalog znači jedni druge slušati, razmjenjivati mišljenja i stavove, uzajamno se dogovarati i zajedno ići prema istome cilju. Jačati takav dijalog među generacijama znači tvrdo i neplodno tlo konflikta i ravnodušnosti učiniti rahlim kako bi se u njega položilo sjeme trajnog i zajedničkog mira.

Dok je tehnološki i gospodarski razvoj često stvarao međugeneracijski jaz, današnje krize pokazuju hitnu potrebu za međugeneracijskim savezom. S jedne strane, mladi trebaju životno i duhovno iskustvo i mudrost starijih, a, s druge, starijima je potrebna podrška, ljubav, kreativnost i poletnost mladih.

Veliki društveni izazovi i procesi uspostave mira nužno zahtijevaju dijalog između čuvarâ sjećanja, to jest starijih, i onih koji nose povijest naprijed, a to su mladi, kao i spremnost svakog pojedinca da dadne drugome prostora i da ne teži tome da zauzme cijelu scenu stremeći svojim neposrednim interesima kao da nema ni prošlosti ni budućnosti. Globalna kriza kroz koju prolazimo pokazuje nam u susretima i dijalogu među generacijama pokretačku snagu zdrave politike, koja se ne zadovoljava time da odgovara na ono što sadašnjost stavlja pred nas »zakrpa ili brzim, pukim povremenim rješenjima« [6], već se izražava kao jedan od najdragocjenijih oblika ljubavi prema drugome [7], u traženju zajedničkih i održivih projekata.

Ako, usred teškoća i nevolja, budemo znali provesti u djelo taj međugeneracijski dijalog, »mo[ći ćemo] biti čvrsto ukorijenjeni u sadašnjosti i s toga mjesta osvrtni se na prošlost i gledati u budućnost. Osvrtni se na prošlost kako bismo učili iz povijesti i liječili stare rane koje nas katkad još uvijek muče. Gledati u budućnost kako bi jačali naš entuzijazam, dali krila snovima, potaknuli proroštva i omogućili nadi da procvate. Tako, ujedinjeni, možemo učiti jedni od drugih«. [8] Jer bez korijena, kako drveće može rasti i donositi plod?

Dovoljno se sjetiti samo brige za naš zajednički dom. Sâm okoliš je, naime, »zajam kojeg svaki naraštaj prima i mora prenijeti budućem naraštaju«. [9] Treba zato cijeliti i

ohrabrivati sve one mlade ljude koji rade za pravedniji i svijet, svijet koji pazi da čuva svekoliko stvorenje, povjereno nama na čuvanje. Oni čine to s nemiro i entuzijazmom, a ponajprije s osjećajem odgovornosti s obzirom na hitan zaokret [10], koji nam nameću izazovi koje pred nas stavljaju današnje etičke i društveno-ekološke krize. [11]

Nadalje, da bi se zajedno gradilo putove do mira nezaobilazni su obrazovanje i rad, koji predstavljaju povlaštena okruženja i mjesta međugeneracijskog dijaloga. Obrazovanje pruža gramatiku međugeneracijskog dijaloga, a u iskustvu rada muškarci i žene različitih generacija surađuju i prenose jedni drugima svoja znanja, iskustva i vještine u svrhu postizanja općega dobra.

3. Odgoj i obrazovanje kao pokretači mira

Posljednjih su godina proračunska izdvajanja za odgoj i obrazovanje, na koje se više gleda kao na trošak nego na ulaganje, diljem svijeta općenito značajno smanjena. Ipak, to su glavni nositelji cjelovitog ljudskog razvoja: čine čovjeka slobodnijim i odgovornijim, te su prijeko potrebni za obranu i promicanje mira. Drugim riječima, odgoj i obrazovanje predstavljaju temelj snažno povezanog, uljuđenog društva, sposobnog iznjedruti nadu, blagostanje i napredak.

Vojni su rashodi, naprotiv, porasli iznad razine zabilježene na kraju Hladnoga rata i, kako se čini, nastavit će i dalje nezaustavljivo rasti. [12]

Stoga je prikladno i hitno da oni koji su odgovorni za upravljanje državom razviju ekonomske politike koje će omogućiti da se preokrene odnos između javnih ulaganja u obrazovanje i sredstava namijenjenih za naoružanje. Uostalom, težnja istinskom procesu razoružanja u cijelome svijetu može se pokazati samo veoma korisnim za razvoj narodâ i državâ, oslobađajući financijska sredstva koja se mogu primjerenije posvetiti zdravstvu, školstvu, infrastrukturnom razvoju, zaštiti okoliša i tako dalje.

Nadam se da će ulaganje u obrazovanje također biti popraćeno većim naporima oko promicanja kulture skrbi [13]. U okolnostima društvenih podjela i inertnosti institucijâ, ona može postati zajednički jezik koji ruši barijere i gradi mostove. »Zemlja doživljava pravi procvat tada kada postoji konstruktivni dijalog između njezinih različitih kulturnih bogatstava: kulture naroda, sveučilišne, kulture mladih, umjetničke i tehnološke kulture, gospodarske i obiteljske kulture te medijske kulture«. [14] Prijeko je potrebno, dakle, stvoriti novu kulturnu paradigmu putem »globalnog obrazovnog pakta za i s mlađim naraštajima, koji će obvezati obitelji, zajednice, škole, sveučilišta, institucije, religije, vlade i cijelu ljudsku obitelj na odgajanje zrelih ljudi«. [15] Pakt koji će promicati obrazovanje za cjelovitu ekologiju u skladu s kulturnim modelom mira, razvoja i održivosti, u čijem će središtu biti bratstvo i suradnja između ljudi i okoliša [16].

Ulaganje u odgoj i obrazovanje mlađih naraštaja osnovni je način da im se, ciljanim osposobljavanjem, omogući da zauzmu odgovarajuće mjesto na tržištu rada koje će im biti od koristi [17].

4. Promicanjem vrijednosti rada i osiguravanjem radnih mjesta gradi se mir

Rad je nezaobilazan činitelj za izgradnju i održavanje mira. To je izraz nas samih i vlastitih sposobnosti, ali i predanog zalaganja, truda, suradnje s drugima, jer se uvijek radi s nekim ili za nekoga. U toj istaknuto društvenoj perspektivi, posao je mjesto gdje učimo dati svoj doprinos ljepšem i svijetu pogodnijem za život.

Pandemija izazvana Covidom-19 dodatno je otežala situaciju u svijetu rada koji se već i prije toga bio suočavao s brojnim izazovima. Nebrojene gospodarske i proizvodne aktivnosti su propale; privremeno zaposleni radnici sve su ranjiviji; mnogi od onih koji obavljaju osnovne usluge još su više skriveni od javne i političke svijesti; obrazovanje na daljinu u mnogim je slučajevima dovelo do nazadovanja u stjecanju znanja i školske ili stručne spreme. Nadalje, pred mladima koji tek ulaze na tržište rada i odraslima koji su ostali bez posla teška je i neizvjesna budućnost.

Utjecaj krize na neformalnu ekonomiju, koja često uključuje radnike migrante, bio je osobito razoran. Mnogi od njih nisu priznati nacionalnim zakonodavstvom, jednostavno kao da ne postoje. Oni i njihove obitelji žive u vrlo nesigurnim uvjetima, plijen su raznim oblicima ropstva i uskraćen im je pristup sustavu socijalne skrbi koji bi ih zaštitio. K tome, trenutno tek jedna trećina radno sposobnog svjetskog stanovništva uživa sustav socijalne zaštite ili ga može koristiti samo u ograničenoj mjeri. Nasilje i organizirani kriminal su u porastu u mnogim zemljama. Oni ugrožavaju slobodu i dostojanstvo ljudi, pogubni su ekonomiju i sprječavaju razvoj općeg dobra. Jedini odgovor na to je širenje mogućnosti za dostojanstven rad.

Rad je, naime, temelj na kojem se gradi pravda i solidarnost u svakoj zajednici. Zato »ne smije se težiti tomu da tehnološki napredak sve više zamjenjuju ljudski rad: ako bi se tako činilo, čovječanstvo bi nautdilo samome sebi. Rad je nužnost, to je sastavni dio smisla života na ovoj zemlji, put rasta, ljudskog razvoja i osobnog ispunjenja« [18]. Moramo udružiti svoje ideje i napore kako bismo stvorili uvjete i pronašli rješenja da svaka radno sposobna osoba ima mogućnost svojim radom doprinijeti boljitku života obitelji i društva.

Hitnije je nego ikada prije promicati u čitavom svijetu dolične i dostojanstvene radne uvjete, usmjerene na opće dobro i očuvanje stvorenoga svijeta. Treba osigurati i podržati slobodu poduzetničkih inicijativa i, istodobno, ulagati napore da se potakne obnovljeni osjećaj društvene odgovornosti kako profit ne bi bio više jedini kriterij kojim se valja rukovoditi.

U toj perspektivi treba promicati, prihvaćati i podupirati inicijative koje, na svim razinama, pozivaju poduzeća na poštivanje temeljnih ljudskih prava radnikâ i radnicâ, podižući svijest ne samo institucija, već i potrošača, civilnoga društva i poduzetničkih subjekata. Što su ovi potonji svjesniji svoje društvene uloge, to više postaju mjesta gdje se poštuje ljudsko dostojanstvo te tako i sami doprinose izgradnji mira. U tom smislu, politika je pozvana igrati aktivnu ulogu, promičući ravnotežu između gospodarske slobode i socijalne pravde. A svi koji rade na tome području, počevši od katoličkih radnika i poduzetnika, mogu pronaći sigurne smjernice u *socijalnom nauku Crkve*.

Draga braćo i sestre, dok nastojimo udružiti svoje napore oko izlaska iz pandemije, želim još jednom izraziti svoju zahvalnost svima onima koji su radili i nastavljaju veliku i odgovorno raditi na tome da se zajamči obrazovanje, sigurnost i zaštita prava, osigura medicinsku skrb, omogući susrete između članova obitelji i bolesnih te pruži ekonomsku potporu siromašnima i onima koji su ostali bez posla. Jamčim da ću se u svojim molitvama spomenuti žrtava i njihovih obitelji.

Apeliram na obnašatelje vlasti i one u čijim je rukama odgovornost za politiku i društvo, na pastire i voditelje crkvenih zajednica kao i na sve muškarce i žene dobre volje da zajedno, hrabro i kreativno hode tim trima putovima: dijaloga među generacijama, obrazovanja i rada. I neka bude sve više onih koji svakim danom tiho, ponizno i us trajno postaju graditeljima mira. I neka ih uvijek pretječe i prati blagoslov Boga mira!

Iz Vatikana, 8. prosinca 2021.

FRANJO

[1] Usp. enc. *Populorum progressio* (26. ožujka 1967.), 76sl.

[2] Usp. enc. *Laudato si'* (24. svibnja 2015.), 49.

[3] Usp. enc. *Fratelli tutti* (3. listopada 2020.), 231.

[4] *Ibid.*, 218.

[5] *Ibid.*, 199.

[6] *Ibid.*, 179.

[7] Usp. *ibid.*, 180.

[8] Posin. apost. pob. *Christus vivit* (25. ožujka 2019.), 199.

[9] Enc. *Laudato si'* (24. svibnja 2015.), 159.

[10] Usp. *ibid.*, 163; 202.

[11] Usp. *ibid.*, 139.

[12] Usp. *Messaggio ai partecipanti al 4° Forum di Parigi sulla pace (Poruka sudionicima 4. Pariškog mirovnog foruma)*, 11.-13. studenoga 2021.

[13] Usp. enc. *Laudato si'* (24. svibnja 2015.), 231; *Poruka za LIV. Svjetski dan mira. Kultura skrbi kao put mira* (8. prosinca 2020.).

[14] Enc. *Fratelli tutti* (3. listopada 2020.), 199.

[15] *Videoporuka za Global Compact on Education. Together to Look Beyond* (15. listopada 2020.).

[16] Usp. *Videoporuka za High Level Virtual Climate Ambition Summit* (13. prosinca 2020.).

[17] Usp. sv. Ivan Pavao II., enc. *Laborem exercens* (14. rujna 1981.), 18.

[18] Enc. *Laudato si'* (24. svibnja 2015.), 128.

**PORUKA SVETOGA OCA FRANJE
ZA XXX. SVJETSKI DAN BOLESNIKA****– 11. veljače 2022. –****»Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan« (Lk 6, 36).
Ostati na putu milosrđa s onima koji pate**

Draga braćo i sestre,

sveti Ivan Pavao II. ustanovio je prije 30 godina Svjetski dan bolesnika kako bi u Božjemu narodu, katoličkim zdravstvenima ustanovama i civilnome društvu osvijestio važnost posvećivanja pozornosti i pažnje bolesnicima i onima koji o njima brinu [1].

Zahvalni smo Gospodinu za napredak koji je u tim godinama postignut u partikularnim Crkvama diljem svijeta. Učinjeni su mnogi pomaci, ali još je dug put do toga da se osigura da svi bolesnici, kao i oni koji žive u mjestima i situacijama velikog siromaštva i marginaliziranosti, dobiju potrebnu zdravstvenu skrb, kao i pastoralno praćenje koje im može pomoći da svoju bolest žive u jedinstvu s raspetim i uskrsnim Kristom. Neka nam 30. svjetski dan bolesnika, čija se završna proslava zbog pandemije neće održati kako je planirano u Arequipi u Peruu, već u Bazilici svetog Petra u Vatikanu, pomogne rasti u blizini i služenju bolesnima i njihovim obiteljima.

1. Milosrdni kao Otac

Tema izabrana za ovaj 30. dan bolesnika: »*Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan*« (Lk 6, 36), potiče nas, prije svega, da svoj pogled upravimo Bogu »bogatom milosrdem« (Ef 2, 4), koji na svoju djecu uvijek gleda s očinskom ljubavlju, pa i kada se udalje od njega. Milosrđe je, naime, Božje ime *par excellence*, koje izražava njegovu narav ne kao povremeni sentimentalni osjećaj, već kao silu koja je prisutna u svemu što On čini. Ono objedinjuje u sebi snagu i nježnost. Stoga možemo s oduševljenjem i zahvalnošću reći da Božje milosrđe ima u sebi i dimenziju očinstva i dimenziju majčinstva (usp. Iz 49, 15), zato što se On brine za nas snagom oca i nježnošću majke, uvijek željan podariti nam novi život u Duhu Svetome.

2. Isus – Očevo milosrđe

Najveći svjedok Očeve milosrdne ljubavi prema bolesnima je njegov jedinorođeni Sin. Koliko nam puta evanđelja govore o Isusovim susretima s bolesnicima pogođenim raznim bolestima! On je »obilazio... svom Galilejom naučavajući po njihovim sinagogama, propovijedajući evanđelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu« (Mt 4, 23). Možemo se zapitati: otkud ta Isusova posebna pažnja prema bolesnicima, do te mjere da ona postaje i glavno djelo u poslanju apostolâ, koje je Učitelj poslao da naviještaju evanđelje i liječe bolesne? (usp. Lk 9, 2).

Jedan mislilac dvadesetog vijeka sugerira nam koji je razlog tomu: »Bol potpuno izolira i iz te apsolutne izolacije izvire poziv drugome, zazivanje drugoga« [2]. Kada čovjek zbog bolesti doživi slabost i patnju u vlastitome tijelu, srce mu se nekako stisne, strah poraste, pitanja se množe, a pitanje o smislu svega što se događa nameće se s većom hitnošću. Kako ne spomenuti, u vezi s tim, brojne bolesnike koji su tijekom pandemije posljednju fazu života proživjeli sami na odjelu intenzivne njege, zasigurno pod paskom velikodušnih zdravstvenih djelatnika, ali daleko od najbližih i najvažnijih ljudi u svom zemaljskom životu? Zato je toliko važno imati uz sebe svjedoke Božjeg milosrđa koji po uzoru na Isusa, milosrđe Očevu, izlijevaju melem utjehe i vino nade na rane bolesnika. [3]

3. Doticati Kristovo trpeće tijelo

Isusov poziv da budemo milosrdni poput Oca ima posebno značenje u odnosu na zdravstvene djelatnike. Mislim na liječnike, medicinske sestre i tehničare, laboratorijske tehničare, ljude koji pomažu u liječenju i njezi bolesnika, kao i na brojne volontere koji svoje dragocjeno vrijeme posvećuju onima koji pate. Dragi zdravstveni djelatnici, vaše služenje oboljelima, vršeno s ljubavlju i kompetentnošću, nadilazi granice profesije i postaje poslanje. Vaše ruke, koje dotiču tijelo Krista patnika, mogu biti znak milosrdnih ruku Očevih. Budite svjesni velikog dostojanstva svojega zvanja, kao i odgovornosti koju ono sa sobom nosi.

Blagoslivljamo Gospodina za napredak postignut u medicinskoj znanosti, osobito u ovo posljednje vrijeme: nove tehnologije razvile su terapijske metode koje su vrlo korisne za pacijente; istraživanja nastavljaju davati vrijedan doprinos prevladavanju starih i novih patologija; rehabilitacijska medicina uvelike je razvila svoja znanja i vještine. Sve to nas, međutim, ne smije natjerati da zaboravimo jedinstvenost svakog pacijenta, s njegovim dostojanstvom i njegovim slabostima [4]. Bolesnik je uvijek važniji od svoje bolesti i zato nijedan terapijski pristup ne može se odvojiti od slušanja pacijenta, njegove povijesti, njegovih tjeskoba i strahova. Čak i kada nije moguće izliječiti, uvijek se može pružiti skrb, tješiti i izraziti blizinu usredotočenu više na osobu nego na njezinu bolest. Izražavam stoga svoju nadu da će se u sklopu izobrazbe zdravstvenih djelatnika dati i prilika za razvoj sposobnosti slušanja i odnosa s drugima.

4. Mjesta u kojima se pruža skrb – kuće milosrđa

Svjetski dan bolesnika također je zgodna prigoda da svoju pozornost usmjerimo na mjesta u kojima se pruža skrb. Milosrđe prema bolesnicima, tijekom stoljeća, nagnalo je kršćanske zajednice da otvaraju "svratišta milosrdnog Samarijanca", u koje se primalo i liječilo one koji su болоvali od svakovrsnih bolesti, a poglavito one koji, zbog siromaštva, socijalne isključenosti, neimaštine ili teškoća vezanih za liječenje određenih bolesti, nisu mogli riješiti svoje zdravstvene probleme. U takvim situacijama najveću cijenu plaćaju djeca, starije osobe i najranjiviji. Milosrdni kao Otac, nebrojeni misionari osim što su naviještali evanđelje gradili su bolnice, ambulante i domove za skrb. To su

dragocjena sredstva kojima je kršćansko milosrđe poprimilo vidljiv oblik, a Kristova ljubav, koju su svjedočili njegovi učenici, postala je vjerodostojnija. Tu ponajprije mislim na ljude u najsiromašnijim dijelovima svijeta, gdje se ponekad mora prevaliti velike udaljenosti da bi se došlo do zdravstvenih ustanova koje, unatoč ograničenim resursima, nude ono čime raspolažu. Pred nama je još dug put, a u nekim zemljama primanje odgovarajuće zdravstvene skrbi ostaje i dalje luksuz. Vidimo to, primjerice, u nedostatku dostupnih cjepiva protiv Covida-19 u siromašnim zemljama, ali još više u nedostatku lijekova za bolesti koje zahtijevaju mnogo jednostavnije lijekove.

Želio bih, u vezi s tim, ponovno potvrditi važnost katoličkih zdravstvenih ustanova: one su dragocjeno blago koje valja štiti i podržavati; zahvaljujući njima povijest Crkve označena je blizinom s najsiromašnijim bolesnicima i onima na koje su svi zaboravili [5]. Koliki su utemeljitelji redovničkih obitelji odlučili čuti vapaj braće i sestara koji nisu imali pristup liječenju ili koji nisu bili dobro zbrinuti te se potpuno razdali u služenju njima! I dan-danas, pa i u najrazvijenim zemljama, njihova je prisutnost blagoslov, jer uvijek mogu ponuditi, osim brige o tijelu uz svu potrebnu stručnost, i ljubav u kojoj su bolesnik i njegovi članovi obitelji u središtu pažnje. U vremenu u kojem je raširena kultura odbacivanja i život nije uvijek priznat kao vrijedan prihvaćanja i življenja, te strukture, kao kuće milosrđa, mogu biti primjer u zaštiti i brizi za svaki, pa i najkrhkiji život, od njegova početka do prirodnog svršetka.

5. Pastoralno milosrđe: prisutnost i blizina

Tijekom ovih trideset godina pastoral zdravlja sve je više priznat kao bitna služba. Ako je najgora diskriminacija koju trpe siromasi – a bolesnici su oni koji oskudijevaju zdravljem – nedostatak duhovne brige, ne smije se propustiti ponuditi im Božju blizinu, njegov blagoslov i njegovu riječ, kao i slavljenje sakramenata i priliku za put rasta i sazrijevanja u vjeri [6]. Podsjećam, u vezi s tim, da blizina bolesnicima i pastoralna skrb za njih nije zadaća samo pojedinih svećenika koji se tome posebno posvećuju; posjećivanje bolesnikâ Kristov je poziv upućen svim njegovim učenicima. Koliko samo bolesnih i starijih ljudi živi kod kuće i čekaju da ih netko posjeti! Služba utjehe zadaća je svakog krštenika koji se spominje Isusovih riječi: »oboljeh i pohodiste me« (*Mt* 25, 36).

Draga braćo i sestre, sve bolesnike i njihove obitelji povjeravam zagovoru Marije, Zdravlja bolesnih, da, ujedinjeni s Kristom koji na sebe preuzima bol svijeta, nađu smisao, utjehu i povjerenje. Molim za sve zdravstvene djelatnike da, bogati milosrđem, uz odgovarajuću njegu pacijentima pruže svoju bratsku blizinu.

Svima od srca podjeljujem svoj apostolski blagoslov.

Rim, pri sv. Ivanu Lateranskom, 10. prosinca 2021., spomen Gospe Loretske.

FRANJO

- [1] Usp. Sveti Ivan Pavao II., *Pismo kardinalu Fiorenzu Angeliniju, predsjedniku Papinskog vijeća za pastoral zdravstvenih djelatnika, prigodom ustanovljenja Svjetskog dana bolesnika* (13. svibnja 1992.).
- [2] E. Lévinas, »Une éthique de la souffrance«, u *Souffrances. Corps et âme, épreuves partagées*, priredio J.-M. von Kaenel, Autrement, Pariz 1994., str. 133-135.
- [3] Usp. CEI, *Messale Romano, 2020*, Prefazio Comune VIII, *Gesù buon samaritano*.
- [4] Usp. *Govor članovima Nacionalnog saveza komorâ kirurških liječnika i stomatologâ*, 20. rujna 2019.
- [5] Usp. *Angelus* na Poliklinici "Gemelli" u Rimu, 11. srpnja 2021.
- [6] Usp. Apost. pob. *Evangelii gaudium* (24. studenoga 2013.), 200.

**PORUKA PAPE FRANJE ZA
56. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA
– 29. svibnja 2022. –**

Slušati *uhom srca*

Draga braćo i sestre!

Prošle smo godine razmišljali o nužnosti »doći i vidjeti« kako bismo otkrili stvarnost i o njoj mogli pripovijedati, polazeći od osobnog iskustva događajâ i od susreta s ljudima. Nastavljajući u tom istom duhu, sada bih skrenuo pozornost na još jedan glagol, a to je »slušati«, koji je ključan za gramatiku komunikacije i uvjet za istinski dijalog.

Doista, došli smo dotle da gubimo sposobnost slušanja sugovornika, kako u uobičajenim svakodnevnim odnosima tako i u raspravama o najvažnijim pitanjima zajedničkoga života u društvu. Istodobno, u komunikacijskom i informatičkom području slušanje doživljava nov važan razvoj, zahvaljujući različitim *podcastovima* i *audiochat* ponudama, a to je potvrda da slušanje ostaje temeljno za ljudsku komunikaciju.

Poznatog liječnika, koji je bio naviknut liječiti rane duše, pitali su koja je najveća čovjekova potreba. On je odgovorio: »Bezgranična želja da ga se sasluša.« Ta želja često ostaje skrivena, ali predstavlja izazov za sve one koji su pozvani biti odgojitelji, ili pak imaju ulogu komunikatora: roditelji i nastavnici, pastiri i pastoralni djelatnici, stručnjaci na informacijskom području i oni koji obavljaju neku društvenu ili političku službu.

Slušati »uhom« srca

Iz Biblije učimo da slušanje nema samo značenje neke slušne percepcije, već je bitno povezano s dijaloškim odnosom između Boga i čovječanstva. »*Shema' Israel – Čuj, Izraele!*« (Pnz 6,4), uvod u prvu zapovijed Tore, uvijek se iznova ponavlja u Bibliji, tako da će sveti Pavao reći da »vjera dolazi od slušanja« (usp. Rim 10,17). Inicijativa, naime, dolazi od Boga koji nam govori i kojemu odgovaramo slušajući; a i to slušanje također dolazi u konačnici od njegove milosti, kao što je slučaj s novorođenčecom koje reagira na pogled i na glas mame i tate. Od pet osjetila, čini se da Bog daje prednost

sluhu, možda zato što je manje invazivan, diskretniji od vida te, dakle, čovjeku ostavlja više slobode.

Slušanje odgovara Božjem poniznom stilu. To je djelovanje koje omogućuje Bogu da se objavljuje kao onaj koji, riječju, stvara čovjeka na svoju sliku, a slušajući ga priznaje za svojega sugovornika. Bog voli čovjeka: zato mu upućuje Riječ, zato »priginje uho« da bi ga čuo.

Čovjek je, naprotiv, sklon tome da izbjegava odnos, da okreće leđa i »začepi uši« da ne mora slušati. Odbijanje slušanja na kraju se često pretvara u agresiju prema drugome, kao što je to bio slučaj sa slušateljima đakona Stjepana, koji su se, pokrivši uši rukama, svi zajedno okomili na njega (usp. Dj 7,57).

S jedne je strane, dakle, Bog koji se uvijek objavljuje slobodnim očitovanjem, a s druge strane čovjek koji je pozvan biti s njim »na istoj frekvenciji« i slušati. Gospodin nedvojbeno poziva čovjeka na savez ljubavi kako bi u potpunosti mogao postati ono što mu daje: slika i prilika Božja u sposobnosti da sluša, prihvaća i daje prostor drugima. Slušanje je, u konačnici, dimenzija ljubavi.

Zato Isus poziva učenike da provjeravaju kvalitetu svojega slušanja. »Pazite dakle *kako* slušate« (Lk 8,18): tim im riječima, nakon što je ispričao prisposobu o sijaču, stavlja do znanja da nije dovoljno slušati, već da valja dobro slušati. Samo oni koji prihvaćaju Riječ »u plemenitu i dobru« srcu i vjerno je čuvaju, donose plod života i spasenja (usp. Lk 8,15).

Samo ako posvećujemo pozornost onomu *koga* slušamo, *što* slušamo, *kako* slušamo, možemo rasti u umijeću komunikacije, čije središte nije neka teorija ili tehnika, nego »sposobnost srca koja omogućuje... blizinu« (apost. pob. *Evangelii gaudium*, 171).

Svi imamo uši, ali često čak i oni koji imaju savršen sluh ne mogu čuti druge. Postoji, naime, unutarnja gluhoća, koja je gora od tjelesne. Slušanje se ne tiče samo osjetila sluha, nego osobe u cjelini. Pravo sjedište slušanja je srce. Kralj Salomon, iako vrlo mlad, pokazao se mudrim jer je molio Gospodina da mu dà »pronicao srce« (1 Kr 3,9). A sveti Augustin je pozivao da slušamo srcem (*corde audire*), da primamo riječi ne izvanjskim ušima, nego na duhovan način u srcima: »Nemojte imati srce u ušima, nego uši u srcu« [1]. Franjo Asiški, pak, pozivao je svoju braću da »prikhone uho srca svoga« [2].

Stoga prvo slušanje koje treba iznova otkriti kad se traži istinska komunikacija jest slušati sebe samoga, svoje istinske potrebe, one koje su upisane najdublje u nutrini svake osobe. Jednostavno moramo krenuti od toga da slušamo ono što nas čini jedinstvenima među stvorenjima: naime, od želje da budemo u odnosu s drugima i s Drugim. Nismo stvoreni da živimo kao atomi, nego da živimo zajedno.

Slušanje kao uvjet dobre komunikacije

Postoji način služenja sluhom koje nije pravo slušanje, nego sušta suprotnost. Riječ je o prislušivanju. Naime, trajno prisutna napast koja je danas, u vremenu društvenih mreža, postala još naglašenijom iskorištavanjem drugih za svoju korist, jest

prisuškivanje i špijuniranje. Ono što, naprotiv, komunikaciju čini dobrom i u potpunosti ljudskom, upravo je slušanje onoga koga imamo pred sobom, licem u lice, slušanje drugoga kojemu pristupamo s odanošću, povjerenjem i iskrenom otvorenošću.

Izostanak slušanja kojem, nažalost, tako često svjedočimo u svakodnevnom životu, jasno je vidljiv i u javnom životu gdje često, umjesto da slušaju jedni druge, svi govore, ogovaraju jedan drugoga iza leđa. To je pokazatelj da se, umjesto istine i dobra, traži odobravanje; umjesto da se pozornost pridaje slušanju, ona se pridaje slušateljstvu/gledateljstvu. Dobra komunikacija, naprotiv, ne pokušava impresionirati javnost umješnom doskočicom, koja ima za cilj ismijati sugovornika, nego pridaje pozornost razlozima druge strane i nastoji sagledati stvarnost u svojoj složenosti. Žalosno je kada se i u Crkvi stvaraju ideološka svrstavanja; tada slušanje nestaje i ustupa mjesto besplodnim suprotstavljanjima.

Doista, u mnogim razgovorima mi uopće ne komuniciramo, nego jednostavno čekamo da drugi završi govor kako bismo nametnuli svoje stajalište. U tim situacijama, kao što primjećuje filozof Abraham Kaplan [3], dijalog postaje *duolog*, odnosno dvoglasni monolog. U pravoj komunikaciji, pak, i »ja« i »ti« su »u izlasku«, pružaju se jedno drugomu.

Slušanje je, dakle, prvi bitan čimbenik dijaloga i dobre komunikacije. Čovjek ne komunicira ako nije prije slušao i nema dobroga novinarstva bez sposobnosti slušanja. Kako bi se ponudilo temeljite, uravnotežene i cjelovite informacije, potrebno je dugo vremena slušati. Da bi se izvijestilo o nekom događaju ili u izvješću prikazala stvarnost, bitno je znati slušati i biti spremni promijeniti mišljenje, modificirati svoje polazišne pretpostavke.

Samo ako se napusti monolog, može se doći do one sukladnosti glasova koja je jamstvo prave komunikacije. Čuti više izvora, a ne »stati u prvoj gostionici« – kako nas uče stručnjaci na tom području – jamči pouzdanost i ozbiljnost informacija koje prenosimo. Slušati više glasova, slušati jedni druge, također u Crkvi, među braćom i sestrama, omogućuje nam vježbati se u umijeću razlučivanja, koje se uvijek očituje kao sposobnost orijentiranja u simfoniji glasova.

Ali zašto se uopće truditi oko slušanja? Velik diplomat Svete Stolice, kardinal Agostino Casaroli govorio je o »mučeništvu strpljivosti« koje je prijeko potrebno kako bi mogli slušati i kako bi i nas slušali najzahtjevniji sugovornici, s ciljem da se u uvjetima ograničene slobode postigne što je moguće veće dobro. Ali i u manje teškim situacijama za slušanje potrebna je krepost strpljivosti, kao i sposobnost da dopustimo da nas iznenadi istina, pa makar to bio samo djelić istine, u osobi koju slušamo. Samo čuđenje omogućuje spoznaju. Mislim na beskrajnu radoznalost djeteta, koje na svijet oko sebe gleda širom otvorenih očiju. Slušanje s takvom raspoloživošću duše – oduševljenjem djeteta u svijesti odrasle osobe – uvijek je obogaćenje, jer će uvijek postojati nešto, koliko god malo bilo, što mogu naučiti od druge osobe i koristiti u vlastitom životu.

Sposobnost slušanja društva u ovom vremenu ranjenom dugotrajnom pandemijom, dragocjenija je nego ikad. Toliko nepovjerenje koje se od ranije nakupilo prema »službenim informacijama« izazvalo je također »infodemiju«, u kojoj je svijet informacija sve teže učiniti vjerodostojnim i transparentnim. Potrebno je prignuti uho i pomno osluškivati, ponajprije društvene teškoće koje su se pogoršale usporavanjem ili prestankom mnogih gospodarskih aktivnosti.

Isto tako je stvarnost prisilnih migracija također složen problem i nitko nema gotov recept za njegovo rješavanje. Želim ponoviti da bismo, ako želimo nadići predrasude i omekšati tvrdokornost svojega srca, trebali pokušati poslušati njihove priče; svakom od njih dati ime i lice. Mnogi dobri novinari to već čine. I mnogi drugi bi to htjeli činiti, samo kad bi mogli. Ohrabrimo ih! Poslušajmo te priče! Svatko će poslije biti slobodan podupirati migracijske politike koje će smatrati najprikladnijima za svoju zemlju. Ali, pred očima, u svakom slučaju, nećemo imati brojeve, opasne osvajače, nego lica i priče konkretnih ljudi, poglede, očekivanja, patnje muškaraca i žena koje valja poslušati.

U Crkvi slušati jedni druge

I u Crkvi postoji velika potreba da jedni druge slušamo. To je najdragocjeniji i najplodonosniji dar koji možemo dati jedni drugima. Mi, kršćani, zaboravljamo da nam je službu slušanja povjerio Onaj koji je slušatelj *par excellence* i da smo pozvani sudjelovati u njegovom djelu. »Trebamo slušati Božjim uhom, ako želimo moći govoriti njegovom Riječju« [4]. Tako nas protestantski teolog Dietrich Bonhoeffer podsjeća da je prva služba koju dugujemo drugima u zajednici ta da ih slušamo. Tko ne zna slušati svojega brata, vrlo brzo neće moći slušati ni Boga [5].

U pastoralnom radu najvažnije djelo je »apostolat uha«. Slušati, prije nego govorimo, kao što apostol Jakov opominje: »Svatko neka bude brz da sluša, spor da govori« (1,19). Izdvojiti malo vlastitoga vremena da slušamo ljude, prvi je čin ljubavi.

Nedavno smo započeli sinodski proces. Molimo da to bude velika prilika za uzajamno slušanje. Zajedništvo, naime, nije rezultat strategijâ i programâ, nego se gradi na međusobnom slušanju među braćom i sestrama. Kao u zboru, jedinstvo ne zahtijeva jednoličnost, monotoniju, nego mnogostrukost i raznolikost glasova, višeglasje. Svaki glas u zboru istodobno pjeva i osluškuje druge glasove i ugrađuje se u sklad cjeline. Taj sklad je osmislio skladatelj, ali njegovo ostvarenje ovisi o simfoniji svih i svakoga pojedinačnoga glasa.

Sa sviješću da sudjelujemo u zajedništvu koje prethodi nas i uključuje, možemo ponovno otkriti Crkvu koja je simfonijska, u kojoj svatko može pjevati svojim glasom, prihvaćajući kao dar glasove drugih, kako bismo očitovali sklad cjeline koju Duh Sveti sklada.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 24. siječnja 2022., blagdan svetoga Franje Saleškog

Franjo

-
- [1] »Nolite habere cor in auribus, sed aures in corde« (*Sermo* 380, 1: *Nuova Biblioteca Agostiniana* 34, 568).
- [2] *Pismo cijelom Redu: Fonti Francescane*, 216; *Franjevački izvori*, str. 144.
- [3] Usp. *The life of dialogue*, u: J. D. Roslansky, *Communication. A discussion at the Nobel Conference*, North-Holland Publishing Company – Amsterdam 1969., 89-108.
- [4] D. Bonhoeffer, *La vita comune*, Queriniana, Brescia 2017., 76.
- [5] Usp. *Isto*, 75.

PORUKA U POVODU DANA POSVEĆENOG ŽIVOTA

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Prošle, 2021. godine proslavljen je dvadeset i peti Dan posvećenoga života koji se odlukom svetoga pape Ivana Pavla Drugoga od 1997. godine obilježava na blagdan Svijećnice. Takve obljetnice redovito prate prigodna slavlja i druga događanja. Međutim ovaj put to se nije dogodilo na uobičajen način jer su na prošlogodišnji Dan posvećenoga života u središtu naše pozornosti bile posljedice potresa u Petrinji, Sisku, Glini i okolici, kao i pandemija bolesti COVID-19, koja još uvijek traje. Potres je fizički dotaknuo jedan dio naše domovine, a duhovno nas je potresao sve. Bio je to događaj u kojem smo žalili za ljudskim žrtvama i materijalnom štetom zbog koje su mnoge obitelji ostale bez krova nad glavom, ali smo istodobno bili ganuti valom evanđeoske solidarnosti koju je Duh poticao u ljudskim srcima. Jedna od glavnih poruka koja je sa svih strana bila upućena stradaocima u potresu glasila je „Niste sami!“ i ta poruka treba vridjeti trajno.

Što se tiče pandemije bolesti COVID-19, možda smo se nadali da ćemo je se ove godine sjećati kao nečega što pripada prošlosti i da ćemo se vratiti u „normalan“ život. Ali to se nije dogodilo. Još uvijek čitav svijet zahvaćen je širenjem te bolesti, koja nam uz medicinske simptome otkriva i naše duhovno i moralno stanje. Budući da bolest ne pravi nikakve razlike među ljudima, ona s jedne strane u nama pobuđuje osjećaj sveopćega ljudskoga zajedništva, dok s druge strane naši različiti pristupi i stavovi prema istoj bolesti i njezinu liječenju pokazuju kako je naše zajedništvo klimavo ako se oslanja samo na naše ljudske odnose.

2. U tim okolnostima dogodila se u Crkvi jedna novost koja daje pečat ovogodišnjem dvadeset i šestom Danu posvećenoga života. Riječ je o sinodalnom hodu Crkve koji je započeo u listopadu 2021. godine, a zaključit će se biskupskom sinodom u listopadu 2023. godine. Taj hod, na koji nas poziva papa Franjo, ima u središtu pozornosti upravo samu temu *sinodalnosti*, što se vidi i u njegovu nazivu *Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje, poslanje*. Ne treba tumačiti da sama riječ *sinoda* znači zajednički hod, pa je razumljivo da je prva od triju riječi koje opisuju narav sinodalne Crkve upravo *zajedništvo*. Ono je izvor iz kojega proistječu i temelj na kojem se grade druga dva pojma: *sudjelovanje i poslanje*. Svi smo pozvani promišljati, razgovarati, moliti i raditi na tome da što bolje upoznamo, oživimo i odjelotvorimo svijest da je svatko od nas

na svoj način, kako kaže apostol Pavao, opremljen „za sveto djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova“ (Ef 4,12).

3. Prva faza sinodalnoga hoda u kojem slavimo i ovogodišnji Dan posvećenoga života obilježena je savjetovanjem s Božjim narodom u partikularnim Crkvama i osluškivanjem istoga. U tom kontekstu *Pripremni dokument* sinode potiče partikularne Crkve da se, među ostalim, upitaju kako u sebi integriraju doprinos posvećenih žena i muškaraca (br. 28. i 30.). To isto pitanje iz perspektive posvećenih osoba možemo postaviti na sljedeći način: Što i kako mi kao posvećene osobe doprinosimo izgrađivanju Crkve, i to u konkretnim mjestima gdje živimo i radimo? U ovoj poruci promotrit ćemo to pitanje kroz prizmu triju navedenih riječi iz naziva ovoga sinodalnoga hoda: *zajedništvo, sudjelovanje i poslanje*.

4. *Zajedništvo* posvećenih osoba koje se ostvaruje u stvarnom zajedničkom životu u našim kućnim sestrinstvima i bratstvima vidljivo je svjedočanstvo kojim možemo doprinijeti izgrađivanju zajedništva mjesne Crkve. Poznato je da svakodnevni zajednički život podrazumijeva kušnje u kojima isplivaju na površinu i naše ljudske slabosti, pa je razumljivo da se na površini često uzburka i naše međusobno zajedništvo. Međutim pri tome ne smijemo zaboraviti da temelj našega zajedništva nisu samo naši međusobni odnosi. Naše zajednice nisu formirane na temelju krvnoga srodstva, bračne veze ili osobnih naklonosti, nego je temelj našega zajedništva Krist koji nas je pozvao i sabrao da ga slijedimo u različitim oblicima posvećenoga života. Jasno je da svaka ustanova posvećenoga života ima svoj način i kriterije kojima tijekom početne formacije razlučuje autentičnost poziva svojih kandidata, ali znamo da u temelju svakoga poziva stoji Krist. On je tako i za apostole izabrao one „koje je sam htio“ (Mk 1,13) i rekao im je „ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“ (Iv 15,16). U svjetlu tih Kristovih riječi možemo nastaviti i reći da isto tako ni mi nismo izabrali jedni druge, nego nas je Krist svojim pozivom povezo sa sobom, a preko sebe povezo nas je i jedne s drugima. Prema tomu sestrinskim i bratskim životom u zajednici mi naše međusobno zajedništvo ostvarujemo kroz Krista, a njegovo zajedništvo jest zajedništvo ljubavi Presvetoga Trojstva, Oca i Sina i Duha Svetoga. U tom zajedništvu naše se osobnosti i različitosti ne dokidaju, nego ujedinjuju i to nas osposobljuje za sljedeći sinodalni korak: sudjelovanje.

5. *Sudjelovanje* o kojem se govori u kontekstu hoda za sinodalnu Crkvu možda se najbolje razumije kada se navede njegov praktični sinonim, a to je uključivanje. Drugim riječima, radi se o procesu koji se tiče svih i iz kojega nitko ne smije biti isključen niti se sam isključivati. Zajednice posvećenih osoba tu mogu dati svoj doprinos upravo polazeći od svoga oblika zajedničkoga života jer je on slika Crkve koja je po svojoj naravi sinodalna, kako stoji u naslovu drugoga dijela *Pripremnoga dokumenta*. Naše zajednice sastavljene su od osoba s raznim darovima, sposobnostima i službama. No, ako se u svom djelovanju raspršimo na individualne aktivnosti koje su objektivno dobre, ali međusobno nepovezane, sve to duhovno blago kao da se prospe pokraj puta i ne donese ploda za izgradnju čitave zajednice. Stoga trebamo biti svjesni da i u ovom sinodalnom hodu ostvarujemo autentično sudjelovanje tek onda kada se u razne aktivnosti na razi-

ni partikularne i opće Crkve uključujemo kao zajednica, a ne samo kao izdvojeni pojedinci.

6. Za *poslanje* na koje smo pozvani također postoji riječ koja opisuje njegov sadržaj. To je evangelizacija. A riječ koja pokazuje stav kojim se to poslanje ispunjava glasi otvorenost. Mnogovrsnost zajednica osoba posvećenoga života svjedoči kako se jedno te isto Kristovo evanđelje može živjeti na različite, a uvijek evanđelju vjerne oblike života. To je tako jer je evanđelje korijen i deblo iz kojega izrastaju mnoge grane, ali se sve napajaju istim životnim sokom. Kada je Krist na početku svoga djelovanja izabrao najprije četiri (usp. Mk 1,16–20) pa onda ukupno dvanaest učenika, možemo reći da je on tada osnovao jednu malu zajednicu ljudi koji su s njime bili povezani na poseban način, ali s poslanjem da budu „ribari ljudi“. Stoga se svrha nijedne Kristove zajednice ne ispunjava zatvaranjem u samu sebe, nego jednostavnim svjedočenjem evanđeoskoga života u otvorenosti prema svim ljudima koje susrećemo.

7. Ovim kratkim promišljanjem o tome kako „živjeti zajedništvo, ostvariti sudjelovanje i otvoriti se poslanju“ (usp. *Pripremni dokument*, br. 1) u kontekstu hoda *Za sinodalnu Crkvu* želimo vam uputiti poticaj i ohrabrenje da se sa svom braćom i sestrama uključimo u taj zajednički hod na koji smo pozvani kao Božji narod.

Neka nam Marija, majka Kristova i majka Crkve, bude zvijezda vodilja na našem putu prema ostvarenju onoga što ona već jest u dioništvu slave svoga Sina.

S tim mislima u srcu želimo vam blagoslovljen Dan posvećenoga života 2022. godine.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, mons. Zdenko Križić, predsjednik

U ime Hrvatske redovničke konferencije,

fr. Slavko Slišković, predsjednik

PORUKA VIJEĆA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE ZA ŽIVOT I OBITELJ UZ DAN ŽIVOTA 2022.

Osobe s invaliditetom – dar, blagoslov i obogaćenje za obitelj, Crkvu i društvo

Povodom Dana života koji se ove godine obilježava u nedjelju 6. veljače želimo skrenuti pozornost na osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, kao i na njihove obitelji.

Kampanja »Ja sam Crkva«

Ovogodišnji Dan života smješta se u kontekst »Godine obitelji Amoris laetitia« (19. ožujka 2021. – 26. lipnja 2022.) u sklopu koje je Dikasterij za laike, obitelji i život Svete

Stolice pokrenuo i kampanju #IamChurch (Ja sam Crkva) objavljujući videozapise u kojima osobe s invaliditetom svjedoče različite načine na koje obogaćuju crkvenu zajednicu i sudjeluju u evangelizacijskom poslanju Crkve (www.amorislaetitia.va). Kampanja proizlazi iz poruke pape Franje za Međunarodni dan osoba s invaliditetom 3. prosinca 2021. u kojoj im je poručio da su Isusovi prijatelji (usp. Iv 15,14) i da je Crkva njihov dom u kojoj imaju svoje dragocjeno mjesto i ulogu povjeravajući im pritom, na poseban način, poslanje molitve.

Osobe s invaliditetom u Hrvatskoj

Prema posljednjim službenim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Republici Hrvatskoj žive 586.153 osobe s invaliditetom (15.1% ukupnog stanovništva RH prema popisu iz 2021.), a među njima je 64.063 djece i mladih do 19 godina. Dakle, ako spomenutom ukupnom broju pridodamo samo obitelj, užu rodbinu i prijatelje tih osoba, dolazimo do toga da se polovica ukupnog broja stanovnika Hrvatske izravno suočava s problematikom osoba s invaliditetom. Nadalje, osobe s invaliditetom nisu neki daleki »oni« nego smo to »mi«, jer svatko od nas, spletom okolnosti, može postati osoba s invaliditetom.

Dar, blagoslov i obogaćenje

Na osobe s invaliditetom prije svega treba gledati kao na dar, blagoslov i obogaćenje za obitelj, Crkvu i društvo, jer svaki je čovjek stvoren na sliku i priliku Božju, svaki je njegovo željeno dijete, svaki neprocjenjivo vrijedan bez obzira koliko se slabim i neznatnim činio te svaki ima svoje mjesto u Božjem planu.

Sveti Pavao nas uči da smo svi tijelo Kristovo, a pojedinačno njegovi udovi, pri čemu su mnogo potrebniji udovi tijela koji izgledaju slabiji. A ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi (usp. 1 Kor 12,22-27). To je polazišna točka puta koji nas sve zajedno vodi prema Nebu, mjestu vječne radosi, gdje »ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti« (Otk 21,5).

Nasljedovati Krista, koji je »Put i Istina i Život« (Iv 14,6), podrazumijeva prihvaćenje vlastitog stanja i ograničenosti, jednako kao stanja i ograničenosti bližnjega. No podrazumijeva, također, prepoznavanje bogomdanih darova i talenata koji su, poput svih ostalih, i osobe s invaliditetom pozvane umnožiti u ostvarivanju poziva na svetost. »U stvarnosti upravo hrabrost i vedrina kojom tolika naša braća, pritisnuta teškim oštećenjima, provode svoj život kad ih prihvaćamo i ljubimo, postaju posebno djelotvorno svjedočanstvo pravih dobara po kojima se život svakoga definira i čine ga, i kad je u stanju poteškoća, dragocjenim za sebe i za druge« (Evangelium vitae 63). 2

Izazovi

S druge strane osobe s invaliditetom i njihove obitelji pogođene su brojnim izazovima koji ih nukaju na propitivanje smisla patnje i trpljenja. Dobro je da osobe s invaliditetom prepoznaju važnost intimnog prijateljevanja s Isusom kako bi poseban plan koji Bog ima s njima doživjeli i kao izvor posebnih milosti koje vode osobnom posvećenju. A ako se taj dar trpljenja prihvati i osmisli na način da ga se pridruži Kristovom

trpljenju, onda postaje spasonosan ne samo za osobe s invaliditetom nego i za cijeli svijet (usp. Salvifici doloris). Tako će se lakše moći nositi s ostalim izazovima kao što su nadilaženje osjećaja manje vrijednosti, uključivanje u društvenu i crkvenu zajednicu, odabir prikladnog školovanja i zanimanja, dvojbe oko sklapanja braka i pronalaženja bračnog druga, prihvaćanje tuđe pomoći za sebe i svoju obitelj.

Obitelji osoba s invaliditetom – svjedočanstvo vjernosti daru života

Nesumnjivo najveći teret izazova pada na obitelji osoba s invaliditetom kojima o ovogodišnjem Danu života želimo iskazati blizinu i divljenje. »Iznimno divljenje zavrjeđuju obitelji koje s ljubavlju prihvaćaju tešku kušnju odgoja djeteta s invaliditetom. Takva obitelj Crkvi i društvu pruža dragocjeno svjedočanstvo vjernosti daru života. [...] Osobe s invaliditetom za obitelj su dar i prigoda za sazrijevanje u ljubavi, uzajamnom pomaganju i jedinstvu« (Amoris laetitia 47). Potrebno je da ponajprije župne zajednice uočavaju, prihvaćaju i podupiru te obitelji kako bi se lakše nosile s izazovima i svjedočile svoju vjeru. Jednakom zauzetošću trebaju skrbiti i o osobama s invaliditetom koje ne žive u svojim vlastitim obiteljima.

Pozitivni primjeri

Brojni su pozitivni primjeri skrbi o osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju na svim društvenim razinama, pa tako i u Crkvi koja je od početka svoga postojanja uvijek bila blizu onima u potrebi. Tako Hrvatska biskupska konferencija preko Nacionalnog katehetskog ureda, pri kojem djeluje viša savjetnica za osobe s poteškoćama u razvoju, u dva je navrata organizirala doškolovanje vjeroučitelja koji rade s djecom s teškoćama u razvoju. Osigurava im se i redovito stručno usavršavanje, a sadržaji posvećeni radu s tom djecom uvijek su zastupljeni i u katehetskim školama za sve vjeroučitelje. Osim toga, pri Vijeću HBK za laike postoji Pododbor za osobe s invaliditetom, a neke biskupije imaju povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom. Postoji već zvučna Biblija za slijepo i slabovidne osobe, kao i prilagodba četiriju evanđelja na hrvatski znakovni jezik za gluhe i gluhoslijepo osobe. Uz to, čine se naponi da se u sve većem broju bogoslužnih objekata omogući pristup osobama s teškoćama u kretanju. Također, neki biskupijski Caritasi i redovničke zajednice imaju kuće za skrb o osobama s pretežito težim stupnjevima invaliditeta.

Poticaji i prilagodbe u pastoralnom djelovanju Crkve

Svjesni da je sve spomenuto još daleko od dostatnog odgovora na potrebe i teškoće osoba s invaliditetom potičemo sve društvene činitelje i sve ljude dobre volje, a ponajprije vjernike, da se još predanije angažiraju kako bi skrb za osobe s invaliditetom svih dobnih skupina bila što kvalitetnija i što dostupnija na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. 3

Osobito želimo potaknuti provođenje potrebnih prilagodbi u pastoralnom djelovanju Crkve sukladno potrebama osoba s invaliditetom: prilagodbe pastoralnih oblika i metoda (npr. uključivanje u molitveni život, hodočašća i duhovne obnove te poticanje na prikazivanje svoga trpljenja na određene nakane), prilagodbe u naviještanju (npr.

uvođenje induktivne petlje za osobe oštećena sluha barem u katedralama), prilagodbe u osposobljavanju osoba s invaliditetom da mogu dati svjedočanstvo vjere (npr. održavanje ciljanih kateheza), prilagodbe u podjeli sakramenata (npr. mjesta za ispovijed gluhih i gluhoslijepih osoba), prilagodbe u pripravi za brak, arhitektonske prilagodbe pristupa crkvenim prostorima, prilagodbe organizacije većih vjerskih događaja (npr. osiguravanje primjerenog prostora, angažiranje volontera), prilagodbe u formaciji svećenika i pastoralnih suradnika.

Zaključak

Uključivanje osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u život zajednice podrazumijeva mobilizaciju svih raspoloživih snaga od šire obitelji, prijatelja i susjeda preko župne zajednice i udrugâ sve do stručnih službi. No, pritom je ključno imati otvoren um za ono što oni imaju poručiti i posvjedočiti o sebi i svojoj situaciji. Još je važnije imati otvoreno srce koje će domišljatom ljubavlju iznalaziti kreativna rješenja i ostvarivati ih u suradnji s njima kao aktivnim dionicima.

Na tome tragu zahvaljujemo svima onima koji su svoj um i srce već otvorili, na svemu što su činili i čine za dobrobit osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Neka uz pomoć Blažene Djevice Marije, Kraljice obitelji i sv. Josipa Kupertinskog, nebeskog zaštitnika osoba s invaliditetom, to nastave činiti s još većim žarom imajući na umu Božju riječ da nam je nositi bremena jedni drugih ispunjavajući Kristov zakon ljubavi (usp. Gal 6,2). Neka njihov primjer bude nadahnuće i drugima kako bi osobe s invaliditetom sve više doživljavali kao dar, blagoslov i obogaćenje.

U Zagrebu, na nedjelju Božje Riječi, 23. siječnja 2022.

nadbiskup Mate Uzinić
predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj

PORUKA BISKUPA IVICE PETANJKA ZA SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2022.

Draga braćo i sestre!

Danas je trideset godina od kako je papa Ivan Pavao II. ustanovio Svjetski dan bolesnika i tako svratio pozornost svijeta na stvarnost koja je životno utkana u samu narav ljudske egzistencije.

Bolest je naša ljudska stvarnost toliko kao i samo rođenje, dolazak na ovaj svijet, rast, razvoj i kraj ljudskog postojanja na zemlji. Nema tog ljudskog bića koje na ovaj ili onaj način nije i neće osjetiti težinu fizičke i duševne boli koja se u svakoj osobi očituje na njoj svojstven način.

Trideset godina od uspostave ovog Dana lijepa je obljetnica kojoj bi trebalo pokloniti dužnu pozornost, ali budući da zadnjih godina svaki dan živimo kao da je cijela planeta Zemlja bolesna i okužena, a možda i je, po svemu sudeći ovaj će Dan proći po tiho, jer bismo svi željeli da se na Dan bolesnika bolest više i ne spomene, jer nam je

prema uvjerenju nekih znanstvenika i javnih medija ionako svaki dan bolestan, pa se onda taj jedan dan u godini i neće ni po čemu razlikovati od drugih, osim što ćemo ga pisati velikim početnim slovom.

Baš šteta, jer je tema ovog jubilarnog tridesetog Dana bolesnika uzeta iz Lukinog evanđelja, koje na najbolji mogući način izražava pravu bit i narav Boga samoga: »Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan« (Lk 6,36).

Po svom dubokom uvjerenju tvrdim da ne postoji bolja definicija Boga od ove i da osim Isusa Krista nikada nitko u ljudskoj povijesti nije prepoznao u čovjeku tolike potencijale i nije se odvažio pozvati čovjeka da se vine sve do nebesa i u svoj zemaljski život pretoči ponašanje Boga samoga.

Isus Krist, Bog koji je postao čovjekom, vjeruje da je čovjeku moguće usvojiti osobnosti Boga samoga i živjeti na zemlji božanskim životom te tako objaviti neizmjereno Božje milosrđe i dobrotu kojima treba zahvaliti za svaki dan opstojnosti ovog svijeta i svemira. Milosrđe Božje je najveći kotač i pokretač ovog svijeta.

Dok na današnji dan iskazujemo svako poštovanje i zahvalnost bolničkom i zdravstvenom osoblju za svu ljubav i mar prema bolesnicima, osjećamo se jadno i žalosno zato što se nije pronašlo načina da se rodbini i prijateljima dopusti biti uz svoje teške bolesnike i na human način oprostiti se od svojih umirućih, koji su otišli i odlaze s ovog svijeta kao da ih je netko ukrao.

Zbog toga i mjesecima nakon njihova odlaska imamo osjećaj kao da će svakog časa pokucati ili se pojaviti na našim vratima, jer smo si ostali međusobni dužnici, koji si na rastanku koji je toliko bitan za onoga koji odlazi kao i za onoga koji ostaje, nismo pružili ruku i nismo se oprostili na način koji je dostojan tekovina ljudske civilizacije.

Uz sve dužno poštovanje prema znanosti i općesvjetskom napretku za kojim svi težimo, ova pandemija je pokazala stvarno stanje i pravo lice čovjeka. Čovjek je sve i ništa, u isto vrijeme velik i manji od makova zrna, danas je, a sutra mu ni traga nema.

Ono čega je i čega će poput kruha svagdašnjega biti potreban današnji čovjek, nakon što se oslobodi okova izolacije i ako normalan uspije izmaći njezinim posljedicama, jest neizmjereno Božje milosrđe i njegova očinska suosjećajnost koja nam se poput sunca očitovala u njegovu Sinu i našem bratu i Spasitelju Isusu Kristu koji se nikada ničim i ni od koga nije izolirao, nego se svagdje i svakome, a osobito bolesniku i potrebitom učinio bližnjim i od svojih učenika zatražio da uz propovijedanje evanđelja o Kraljevstvu Božjem, liječe svaku bolest i svaku nemoć u narodu (usp. Mt 4,23).

Duh i tijelo su čovjek oblikovan po Božjem promislu i stvoren na sliku utjelovljenoga Sina Božjeg, Boga i čovjeka, koji nas je pozvao da budemo »milosrdni kao što je Otac naš milosrdan« (Lk 6,36). Samo u tim okvirima i u tom duhu možemo govoriti o zdravom i otkupljenom čovjeku i čovječanstvu, kojemu nikakav virus svijeta neće ugroziti imunitet božanskih korijena.

† Ivica Petanjak, biskup krčki
predsjednik odbora HBK za pastoral djelatnika u zdravstvu

Broj: 32/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

RASPORED KRIZMI 2022.

U 2022. godini sakrament sv. Potvrde bit će podijeljen u Lošinjskom, Omišaljskom i Vrbničkom dekanatu prema sljedećem rasporedu:

- **Nedjelja, 6. ožujka** (1. korizmena):
u 9⁰⁰ Rasopasno i u 11³⁰ Omišalj
 - **Nedjelja, 13. ožujka** (2. korizmena):
Kras
 - **Nedjelja, 20. ožujka** (3. korizmena):
u 9⁰⁰ Sveti Vid i 11³⁰ Dubašnica
 - **Nedjelja, 27. ožujka** (4. korizmena):
u 9⁰⁰ Njivice i 11³⁰ Polje
 - **Nedjelja, 3. travnja** (5. korizmena):
u 9⁰⁰ Draga Bašćanska* i 11³⁰ Baška*
 - **Subota, 7. svibnja**: Risika*
 - **Nedjelja, 8. svibnja** (4. vazmena):
u 10³⁰ Vrbnik*
 - **Subota, 14. svibnja**:
Sveti Jakov i Ćunski
 - **Nedjelja, 15. svibnja** (5. vazmena):
u 9⁰⁰ Nerezine i 11³⁰ Veli Lošinj
 - **Subota, 28. svibnja**: Susak
 - **Nedjelja, 29. svibnja** (7. vazmena):
Ilovik
 - **Nedjelja, 5. lipnja** (Duhovi):
u 10⁰⁰ Krk
 - **Nedjelja, 12. lipnja** (Presv. Trojstvo):
Mali Lošinj
- *Župe Draga Bašćanska, Baška, Risika i Vrbnik imaju i vizitaciju u tjednu pred krizmu.*

✠ Ivica, biskup

Broj: 33/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Tečaj pripreve za brak u **Novalji** održat će se od 21. do 25. veljače 2022.

Za područje **otoka Lošinja** tečaj će se održati od 2. do 4. te od 8. do 10. ožujka 2022. u vjeronaučnoj dvorani, s početkom u 19 sati.

Za područje **otoka Raba** tečaj će se održati u Rabu od 6. do 10. ožujka 2022.

Za područje **otoka Cresa** tečaj će se održati od 17. do 20. ožujka.

Tečaj pripreve za brak za područje **otoka Krka** održat će se 25. do 29. travnja 2022., od 18.30 do 20.30 sati u dvorani Biskupskog dvora u Krku. Prijavnicu za tečaj kandidati trebaju preuzeti s mrežne stranice biskupijakrk.hr i ispunjenu poslati na e-mail Ureda za obitelj: ured.obitelj@ri.t-com.hr

✠ Ivica, biskup

Broj: 34/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

GODIŠNJICA SMRTI BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA**— 5. ožujka 2022. —**

U subotu 5. ožujka spominjemo se 25. godišnjice smrti biskupa Karmela Zazinovića, posljednjeg preminulog krčkog biskupa. Sveta misa za pokojnog biskupa Karmela slavit će se toga dana u Krčkoj katedrali u 18.00 sati. Kanonici i svećenici grada Krka pozvani su koncelebrirati na ovom misnom slavlju.

✠ Ivica, biskup

Broj: 35/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

OBLJETNICA REĐENJA BISKUPA ORDINARIJA IVICE (22. ožujka)**I BISKUPA U MIRU VALTERA (15. ožujka)
TE NJEGOV DIJAMANTNI SVEĆENIČKI JUBILEJ**

U ponedjeljak 22. ožujka navršava se sedma obljetnica biskupskog ređenja našega oca biskupa **MONS. IVICE PETANJKA**. Toga dana u našim župnim zajednicama, posebno na sv. Misama, sjetit ćemo se i moliti za biskupa Ivicu i za sve duhovne potrebe Krčke biskupije.

Biskup u miru **MONS. VALTER ŽUPAN** u ponedjeljak 15. ožujka bilježi dvadesetvrtu obljetnicu svog biskupskog ređenja. Potičemo Vas da ga se na dan obljetnice, u svim misama s vjernicima, posebnim zazivom u molitvi vjernika spomenete i preporučite ga Gospodinu.

Također, biskup Valter ove godine slavi visoki dijamantni jubilej svećeničkog ređenja. Zahvalni za njegovo zauzeto biskupsko služenje ali i važne i odgovorne službe koje su nadilazile područje naše biskupije, a koje je on predano vršio, molimo da ga Bog obilno blagoslovi i nagradi te mu od srca čestitamo! Proslava dijamantnog svećeničkog jubileja biskupa Valtera bit će najavljena naknadno.

Franjo Velčić, generalni vikar

Broj: 36/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

MILOSTINJA IV. KORIZMENE NEDJELJE I MISE »ZA DUŠE«

— 27. ožujka 2022. —

Ove godine četvrta korizmena nedjelja pada 27. ožujka. Od milostinje koja se skupi na misama te nedjelje, kao i kroz tjedan nakon te nedjelje, župnici ili župni upravitelji dužni su slaviti ili dati slaviti mise »za duše« po dvostrukom misnom stipendiju.

Usporedi: br. 34/2010. od 26. siječnja 2010. u *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 1/2010., str. 20 i br. 821/2000. od 13. prosinca 2000., u *Službeni vjesnik Biskupije Krk* br. 6/2000., str. 154 – 155.

✠ Ivica, biskup

Broj: 37/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

SV. MISA ZA POKOJNE BISKUPE, SVEĆENIKE I REDOVNIKE

— 28. ožujka 2022. —

U smislu naše dijecezanske odredbe (br. 49/2014. od 20. siječnja 2014., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 1/2014, str. 17-18), i ove godine potičem župnike da u ponedjeljak poslije četvrte korizmene nedjelje, slave svetu misu na sljedeću nakanu:

— **za pokojne svećenike koji su službovali u toj župi (tim župama) i za pokojne biskupe, svećenike, redovnike i redovnice rodom iz te župe (tih župa).**

Stipendij za ovu nakanu uzima se iz milostinje četvrte korizmene nedjelje.

✠ Ivica, biskup

Broj: 38/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

PREDUSKRSNI PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

— Krk, 6. travnja 2022. —

Ovogodišnji preduskrsni plenarni svećenički sastanak održat će se u srijedu 6. travnja u Biskupskom dvoru u Krku. Predavanje na temu *Amoris laetitia* u Godini obitelji, održat će riječki nadbiskup koadjutor mons. dr. Mate Uzinić, koji će predvoditi i pokorničko bogoslužje u Krčkoj katedrali.

Pozvani su na sudjelovanje svi svećenici, đakoni, redovnici s boravištem na području Krčke biskupije, te naši bogoslovi, s dozvolom poglavara.

Dnevni red

09.30 sati: u katedrali pokorničko bogoslužje sa svetom ispovijedi. Za vrijeme ispovijedi bit će izloženo Presveto sa zajedničkim zaključkom klanjanja;

10.30 sati: odmor uz osvježenje;

10.45 sati: u dvorani Biskupije predavanje mons. dr. Mata Uzinića;

11.45 sati: rasprava;

12.30 sati: obraćanje o. Biskupa, izvještaji povjerenikâ i obavijesti;

13.30 sati: ručak i završetak sastanka.

Mole se svećenici i redovnici da plenarni svećenički sastanak ubilježe u svoje kalendare i rezerviraju ovaj termin kako bi na njemu mogli cjelovito i neizostavno sudjelovati.

✠ Ivica, biskup

Broj: 39/2022.

Krk, 11. veljače 2022.

OTPUŠTANJE CENZURE ZBOG POBAČAJA

Tko nešto poduzme radi pobačaja upada, ako dođe do učinka, u izopćenje unaprijed izrečeno (kan. 1398). Prema općim kanonskim normama u izopćenje upadaju one katoličke osobe koje su svjesno i slobodno, fizički ili moralno, sudjelovale u zločinu učinkovitog pobačaja.

Redovitom vlašću mogu otpustiti cenzuru: ordinarij (tj. dijecezanski biskup, generalni i biskupski vikar i viši redovnički poglavari) u sakramentu ispovijedi i izvan njega; a samo u sakramentu ispovijedi svaki biskup i kanonik pokorničar (usp. kann. 1355, § 1; 508, § 1).

Da bi vjernici u našoj biskupiji mogli lakše dobiti otpuštenje cenzure zbog pobačaja i zatim odrješenje od grijeha, ovime prenosim odluku pape Franje koju je objavio u apostolskom pismu *Misericordia et misera* 20. studenog 2016. u br. 12: »**Podjeljujem od sada nadalje svim svećenicima, po snazi njihove službe, ovlast da daju odrješenje onima koji nešto poduzmu oko grijeha pobačaja**«, a kojom svim svećenicima koji imaju ovlast za ispovijedanje (jurisdikciju), a nije im prestala, dajem ovlaštenje da vjernike koji su počinili grijeh i kazneno djelo pobačaja odriješe od grijeha i cenzure izopćenja.

Neka ispovjednici na primjeren način pokornicima predoče ozbiljnost i težinu počinjenog grijeha te im odrede odgovarajuću spasonosnu pokoru.

✠ Ivica, biskup

PRVE SUBOTE U MJESECU

Uz ovaj broj *Službenog vjesnika Biskupije Krk* župe dobivaju i prigodnu knjižicu *Prve subote – molitveni dani za duhovna zvanja*, koju svake godine priprema Bogoslovno sjemenište u Đakovu.

Svijesni smo kako je pitanje buđenja novih duhovnih zvanja u našoj biskupiji jedan od ključnih izazova. Neka nam i ova knjižica bude vrijedna pripomoć u organiziranju sv. misa na prve subote, euharistijskih klanjanja te u danima koji prethode nedjelji Dobrog pastira – Danu duhovnih zvanja, koji ove godine pada 8. svibnja.

✠ Ivica, biskup

Iz Ureda za obitelj**OBAVIJESTI**

ČETVRTI NACIONALNI SUSRET KATOLIČKIH OBITELJI održat će se u Ludbregu 21. i 22. svibnja 2022. godine. Tim susretom zaključujemo treći ciklus obiteljskog pastoralala koji je bio posvećen poslanju baka i djedova te brizi o starijim osobama. Za organizirani odlazak bit ćete naknadno obaviješteni.

GODINA OBITELJI *AMORIS LETITIA* koja je otvorena 19.03. 2021., a o kojoj smo promišljali o ljepoti i radosti obiteljske ljubavi, planira se završiti jubilarnim svjetskim susretom obitelji u Rimu i diljem svijeta i to 26. lipnja 2022.

Josetta Blažić

Iz Katehetskog ureda**KORIZMENI SUSRET ZA ODGOJITELJICE U VJERI I VJEROUČITELJ(IC)E**

– Krk, 12. ožujka 2022. –

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije, u subotu 12. ožujka o.g. održat će se korizmeni susret odgojiteljica u vjeri i vjeroučitelj(ic)a laika i časnih sestara. Susret će se odvijati u dvorani Biskupije u Krku, s početkom u 10 sati. Uslijedit će misno slavlje u katedrali. Voditelj će biti krčki biskup mons. dr. Ivica Petanjak.

mons. mr. Zvonimir Seršić

Iz Povjerenstva za redovnice

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA

– Krk, 16. ožujka 2022. –

U srijedu 16. ožujka u Krku, u samostanu oo. Karmelićana, održati će se redovita korizmena obnova za redovnice koje djeluju u našoj biskupiji.

Susret počinje u 15. 30 prigodnim izlaganjem priora o. Ivana Podgorelca.

Nakon izlaganja bit će stanka i prigoda za svetu ispovijed a u 17 sati molit ćemo pobožnost križnog puta, pa slijedi sveta misa koju će predvoditi biskup Ivica Petanjak.

vlč. Zvonimir Badurina Dudić

Iz Caritasa Biskupije Krk

➤ **OBAVIJESTI**

SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA CARITASA BISKUPIJE KRK

Caritas Biskupije Krk prema Statutu dužan je najmanje jednom godišnje održati sjednicu Upravnoga vijeća koja je o. g. planirana u dogledno vrijeme. Svi članovi vijeća bit će na vrijeme obaviješteni o terminu.

Ovo vijeće raspravlja i odlučuje o temeljnim zadacima Biskupijskog Caritasa, prima na znanje i raspravlja o izvješćima župnih Caritasa i Biskupijskog Caritasu, predlaže programe rada Biskupijskog Caritasu te vrši i druge zadaće vezane uz pravilan i djelotvoran rad Caritasu Biskupije Krk.

KORIZMENA AKCIJA »ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE«

Ovu akciju Biskupijski Caritas provodi u suradnji s Trgovinom Krk d.d. Akcijom će se tijekom korizme u poslovnica Trgovine Krk na otoku Krku prikupljati prehrambene namirnice i higijenske potrepštine, na način da kupci mogu kupljene proizvode pri izlasku iz dućana odložiti u postavljene i označene košare, a volonteri župnih Caritasu redovito će prazniti košare te voditi evidenciju prikupljene pomoći. Sve prikupljeno koristi se za korisnike Caritasu, one koji žive u siromaštvu ili riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

PROJEKT »PRIJATELJI S MORA«

Otvorene su prijave za četvrtu sezonu projekta »Prijatelji s mora« koji Caritas Biskupije Krk provodi u suradnji s Caritasima Sisačke biskupije i Đakovačko-osječke nadbiskupije. Projekt je to kojim se obiteljima s djecom slabijeg imovinskog stanja, koje dolaze s područja navedenih Caritas, omogućuje besplatan smještaj kod iznajmljivača privatnog smještaja. Uz donatore smještaja projekt uključuje i donatore usluga, različite obrtnike koji nude ovim obiteljima besplatne usluge kao što su obroci i slastice u restoranima, zabavni sadržaj i dr. Također su moguće i novčane donacije s kojima se pokrivaju putni troškovi dolaska obitelji.

Prijave donatora moguće su preko web stranice www.biskupijakrk.hr/prijatelji-s-mora.

OTKAZANI DOGAĐAJI

Predviđena događanja biskupijskog Caritas u prvom kvartalu 2022. godine, a to su edukativna radionica za voditelje župnih Caritas te duhovna obnova za sve volontere župnih Caritas naše biskupije, zbog epidemioloških mjera za sada se odgađaju!

► IZVJEŠTAJI

AKCIJA »PLAMEN ZA DVOSTRUKO DOBRO«

Uoči svetkovine Svih svetih 2021. godine Caritas je nastavio s akcijom »Plamen za dvostruko dobro« kojom su župljani naše biskupije u preko 40 župa mogli nabaviti lampione za grobove svojih dragih pokojnika i time pomoći onima u potrebi. Rasprodalo se preko 8.500 lampiona, čime je prikupljeno preko 85.000 kuna. Sav prihod od lampiona namijenjen je za obitelji naše biskupije koje su slabijeg imovinskog stanja i školuju djecu te za ostale potrebite u župnim Caritasima.

ADVENTSKA AKCIJA »ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE«

U adventskoj akciji »Zajedno možemo više« prikupljeno je 1.622 kg/l hrane i higijenskih potrepština za potrebite. U organizaciji Caritas Biskupije Krk i u suradnji s Trgovinom Krk d.d. akcija je provedena u 34 njihove poslovnice na otoku Krku u trajanju od 29.11. do 24.12.2021. god., kojom se prikupljala hrana i higijenske potrepštine za one koji žive u siromaštvu ili riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. U dućanima su bile postavljene košare u koje su kupci mogli odložiti kupljene proizvode, a vrijedni volonteri župnih Caritas brinuli su o evidenciji i preuzimanju proizvoda.

KRONIKA KRČKOG BISKUPA

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak, OFM Cap., je:

Prosinac

- 25. u katedrali predvodio svetu misu polnoćku;
- u katedrali predvodio svečanu misu o svetkovini Božića;
- 31. predvodio svetu misu zahvalnicu u katedrali.

Siječanj

- 1. predvodio svečanu svetu misu o svetkovini svete Marije Bogorodice u katedrali;
- 2. primio u posjet u biskupskom domu imenovanog dubrovačkog biskupa, mons. Roka Glasnovića;
- 5. sudjelovao u katedrali na predstavljanju knjige *Sedam Božića* fra Antuna Badurine, TOR;
- 6. predvodio svečanu misu o svetkovini Bogojavljenja u katedrali;
- 14. primio u posjet u biskupskom domu gđu Bernardicu Juretić Rožman i vlč. Marinka Barbiša;
- 16. u Malom Lošinju krstio Leopolda Matica, osmo dijete iz obitelji Antona i Danice Matić;
- 21. u Dubrovniku sudjelovao na svečanoj liturgije Večernje i prigodnom programu uoči biskupskog ređenja mons. Roka Glasnovića;
- 22. u Dubrovniku sudjelovao u biskupskom ređenju mons. Roka Glasnovića;
- 24. u Zagrebu sudjelovao na izvanrednom plenarnom zasjedanju HBK-e;
- 30. – 31. u Rimu započeo vizitaciju Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima.

Veljača

- 1. – 2. vizitirao Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu;
- 2. predvodio svetu misu o blagdanu Svijećnice u Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu;
- 5. predvodio sastanak redovnika i redovnica te predvodio svetu misu o danu posvećenog života u Krku.
- 10. u krčkojkatedrali slavio svetu misu o spomendanu bl. Alojzija Stepinca.

➤ **IZVJEŠTAJI:**

BISKUP PETANJAK KRSTIO OSMO DIJETE U OBITELJI MATIĆ

– Mali Lošinj, 16. siječnja 2022. –

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak krstio je na Drugu nedjelju kroz godinu, 16. siječnja 2022., tijekom slavlja euharistije u župnoj crkvi u Malom Lošinj, osmo dijete u obitelji Antona i Danice Matića.

Biskup Petanjak naglasio je u propovijedi da se prvo Isusovo čudo dogodilo u trenutku sklapanja saveza braka između muškarca i žene, na svadbi u Kani Galilejskoj, u začetku buduće obitelji.

Marija je ta koja posreduje bračnu i obiteljsku stvarnost Isusu tražeći od njega da od onoga što mi možemo ponuditi, a to je najčešće samo voda, učini ono što Bog daje a to je vrsno vino koje postaje simbol ne samo najizvrsnijeg pića i lijeka, već i radosti, čari i ljepote življenja. Kada se oslanjamo na Boga, gradimo svoje odnose u braku i obitelji tako da oni postaju svakodnevni čas Isusova pohođenja kroz žrtvu, križ ali i uskrsnuće u vremenu u kojemu živimo idući prema vječnosti – poručio je krčki biskup.

U čestitci obitelji Matić, mons. Petanjak osvrnuo se i na povijesni trenutak u kojemu se nalazi domovina Hrvatska suočavajući se s poražavajućim statističkim podacima o smanjenju broja pučanstva. Poručio im je da svojom otvorenošću prema životu „unose jedno veliko svjetlo i veliki optimizam koji nam svima ulijeva nadu da još uvijek ima pojedinaca i obitelji koje se ne boje života i koje ne misle da se sve mora i može unaprijed isplanirati, nego da se treba i u Božju providnost pouzdati. »Mnoge su se obitelji raspale i mnogi se brakovi nisu održali jer je između muža i žene ponestalo poleta, vedrine, razumijevanja, ljubavi, molitve i pouzdanja u Boga.«

Uz poticaj da se uvijek pouzdaju u Božju blizinu i potporu, biskup je čestitao bračnim drugovima na novom životu u njihovoj obitelji, pored sinova Antonija (20), Mihovila (16), Dominika (7), Petra (4), Luke (2) i kćeri Anamarije (17) i Veronike (11).

Na kraju slavlja, čestitke obitelji Matić uputila je i malološinska gradonačelnica Ana Kučić izražavajući radost i zahvalnost zbog tako značajnog događaja, naglašavajući važnost obitelji u rastu i razvoju svakoga djeteta kao svete zajednice ljubavi i podrške.

U ime župljana, obitelji Matić čestitala je Ana Begić izražavajući priznanje Danici i Anti, nazivajući nju njegovom „zvijezdom“, a njega njezinim „sidrom i svjetionikom“ na putu odvažnosti, predanja i hrabrosti koji svojim svakodnevnim životom i radom, molitvom i žrtvom te bezuvjetnim prihvaćanjem svakog novog života u bračnoj ljubavi, otvorenosti i složnosti čine svijet ljepšim i boljim! Nadahnjujući se na Hvalospjevu ljubavi (1 Kor 13), zahvalila im je na primjeru one prave ljubavi »koja je velikodušna, dobrotiva, koja se ne hvasta i ne nadima se. Nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo, ne raduje se nepravdi, a raduje se istini. Sve pokriva, sve vjeruje, sve mu se nada i sve podnosi. I to osam puta!«

Najstariji sin, Antonio, u ime braće i sestara, zahvalio je mami Danici i tati Antonu podsjećajući ih na ključne trenutke koji su obilježili njihove živote, a koji su svjedočili djela ljubavi oca i majke, na čemu su im neizmjereno zahvalni, riječima: »Volimo vas!«

Uz zahvalu biskupu Ivici, kojemu je ovo treće krštenje djeteta u obitelji Matić, najstariji sin je poručio: »Volimo vas, vi ste dio naše velike obitelji!«

Na samome kraju, Borka Karčić zahvalila je u ime svih nazočnih biskupu Petanjku što je svojom nazočnošću euharistijsko, obiteljsko i župno slavlje učinio svečanijim. Time ste pokazali »da se vi i Crkva opredjeljujete za Život poput našega Učitelja koji je rekao ‚Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju!‘ Hvala vam!«, rekla je Karčić.

Uz biskupa, misu su suslavili malološinjski župnik don Robert Zubović, župni vikar don Andrija Živković i biskupov tajnik don Josip Karabajić, a posluživali su brojni ministranti. Misna čitanja i molitvu vjernika pročitali su članovi obitelji Matić. Pjevanje je predvodio župni zbor pod ravnanjem Brune Vlakančić.

»U crkvi se moglo osjetiti posebno svečano ozračje slavlja u čast životu kojemu su bračni par Danica i Anton otvoreni u potpunosti, postajući tako primjer i poticaj u prihvaćanju dara života od Boga. Živeći tako kulturu života u vremenu u kojem je upravo ta najveća vrednota na udaru sveprisutne kulture smrti, svjedoče nam da su mjesto koje mnogi u svojim odlukama prepuštaju strahu oni prepustili ljubavi, nadahnjujući se u svojem kršćanskom životu na onoj raspetoj Ljubavi, Isusu Kristu, gradeći tako u gnijezdu svoje obitelji oazu sebedarja i žrtve, milosrđa i radosti, hrabrosti i pouzdanja u Providnost. Upravo zato obitelj, u svojoj temeljnoj stvarnosti, jest i ostaje slika odnosa u samome Bogu«, poručio je župnik Zubović.

OBILJEŽEN DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

– Krk, 5. veljače 2022. –

Na spomendan sv. Agate, djevice i mučenice, održan je susret redovnika i redovnica s područja Krčke biskupije u biskupskom domu i katedrali u Krku.

Susret je započeo okupljanjem u dvorani ordinarijata te pozdravom biskupa Petanjka i povjerenika za redovnice vlč. Zvonimira Badurine Dudića.

Prvi dio susreta je bio radnog karaktera, tj. diskusija i razmjena mišljenja na temu sinodalnog hoda. Svaka redovnička zajednica imala je priliku iznijeti svoja promišljanja za sinodalni hod.

Nakon razmjene mišljenja uslijedio je drugi dio susreta – sveta misa u katedrali.

Uz biskupa Petanjka, koncelebrirali su braća redovnici, a biskup Petanjak je na početku svoje homilije čestitao redovnicima i redovnicama Dan posvećenog života.

Biskup se zatim osvrnuo kako je znakovito da taj dan slavimo upravo na prvu subotu, dan kada se posebno moli za nova duhovna zvanja, a u vrijeme kada vlada velika suša zvanja.

Komentirajući pročitano evanđelje (Mk 6,30-34) biskup Petanjak je istaknuo kako su apostoli izvjestili Isusa o svemu što su činili i naučavali. »Ta me je rečenica istog trećina vratila trideset i pet godina unatrag, na početak četvrte godine teologije i na prvu rečenicu Djela apostolskih: 'Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus činio i učio' (Dj 1,1) i na nezaboravnog profesora Dudu koji je tumačeći riječ po riječ Djela apostolskih tako to tumačio, da ne daj Bože, da na ispitu zamijeniš redosljed riječi: činio i učio. Isus je najprije nešto činio, a onda je učio. Iz činjenja je proizlazilo učenje. Iz života je proizlazila nauka. Kao da su se evanđelisti Marko i Luka dogovorili i dobro pazili da usklade svoje evanđelje i da ne unesu smutnju među buduće generacije, kako bismo dobro shvatili da je Isus najprije činio i živio, a onda drugima govorio. I da su to isto činili i učili njegovi učenici, jer se samo tako i mogu zvati učenici.«

Na pitanje što je uzrok današnjoj suši duhovnih zvanja, mons. Petanjak je rekao: »Uz desetke objektivnih i subjektivnih razloga ne leži li jedan od glavnih upravo u tome da naše naučavanje i naše riječi ne proizlaze iz naših čina. Je li prije živimo svoje redovništvo i svećeništvo, a onda životom govorimo ili se je sve iscrpilo samo u lijepoj riječi.«

Pri kraju homilije biskup se osvrnuo na Isusovu riječ učenicima da odu u osamu i da se odmore. Istaknuo je kako to za Isusa znači: »Biti s njim! Kad si s Isusom Kristom onda si u osami makar se nalazio usred mnoštva svijeta i samo tu možeš naučiti suosjećati s narodom.«

»Ako želimo otpočiniti i ako se želimo odmoriti onda je to moguće samo ako jesmo i ostajemo u Isusu Kristu, i ako svoj život živimo nerastrgano i ne rascjepkano na stotine strana, nego ako je naše srce ujedinjeno i nepodijeljeno između onoga što živimo i govorimo.«, primijetio je biskup Petanjak na kraju svoje homilije.

Nakon svete mise u katedrali uslijedio je i treći dio susreta, prigodno druženje u biskupskom domu.

Josip Karabaić

S. M. ZRINKA ROGLIĆ NOVA OPATICA BENEDIKTINSKOG SAMOSTANA U RABU

U Samostanu Benediktinki Sv. Andrije u Rabu nakon preminuća opatice Majke Marije Marine Škunca sestre su pristupile novim izborima. Samostanski Kapitul pod predsjedanjem biskupa mons. Ivica Petanjka održao se 7. veljače. Sestre su radosno, premda u tužnim okolnostima, izabrale novu opaticu sestru Mariju Zrinku Roglič. Pouzdajući se u Gospodina i oslanjajući se samo na Njega prihvatila je službu i preporuča se u vaše molitve.